

POVODOM 40. GODIŠNJICE KPJ-e**Poljoprivredni stručnjaci u borbi za oslobođenje**

Početak mjeseca decembra na Poljoprivredno-šumarskom fakultetu u Zagrebu održana je svečana akademija u čast velike godišnjice — 40. godišnjice osnivanja Komunističke partije Jugoslavije, odnosno Saveza komunističke omladine Jugoslavije. Tom prilikom otkrivena je spomenbista narodnom heroju agronomu MIHAJLU KLAJNU.

Na akademiji održao je govor profesor Fakulteta Dr. Nikola Rapajić. Donosimo neke dijelove iz njegovog govora, u kojem se je osvrnuo na ulogu poljoprivrednih stručnjaka u borbi za stvaranje nove Jugoslavije. On je između ostalog rekao:

Četrdeset godina, u razvitku ljudskog društva, kratak je period. Ali, četiri decenija ispunjena velikim zbivanjima, ispisuju svijetle stranice, ne samo historije jednog naroda, već i svjetske povijesti.

U protekla četiri decenija, pod rukovodstvom Komunističke partije Jugoslavije, odnosno Saveza komunista Jugoslavije, naročito u zadnjih dvadesetak godina — s Titom na čelu: izvršene su pripreme i oslobođena zemlja od okupatora i provedena narodna revolucija, narod oslobođen izrabljivačke klase i ugnjetačke klike, zavedeni principi ljudskih, humanih odnosa i nacionalne i teritorijalne jednakosti i ravnopravnosti, udareni temelji našeg ekonomskog prosperiteta.

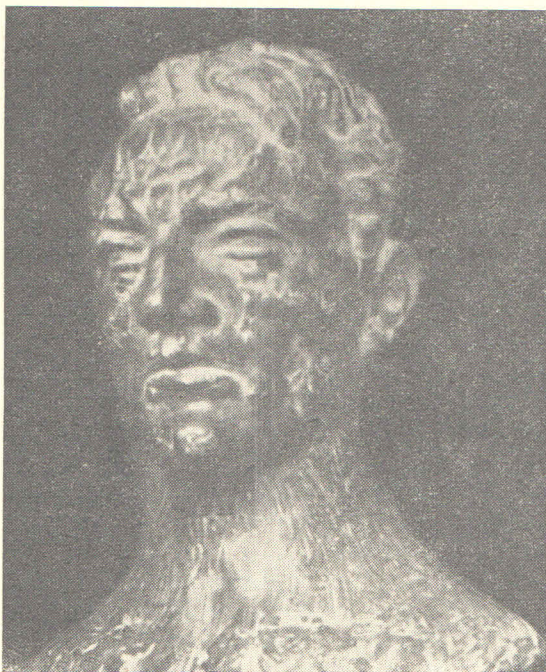
Nas posebno veseli i — ponosni smo na to, da su svemu tome dali i da daju svoj doprinos i poljoprivredni i šumarski stručnjaci i studenti.

U doba stare Jugoslavije bili su malobrojni poljoprivredni i šumarski kadrovi, a i studenti, ali njihov rad, njihov doprinos za pobjedu napredne ideje i izgradnju naše socijalističke domovine — značajan je.

Iako su živjeli i studirali u prilikama, kakve mi danas teško možemo predstaviti, razvili su svestranu djelatnost i na političkom, kulturnom i prosvjetnom polju, i ne samo u Zagrebu, već i diljem naše domovine. Na Poljoprivredno-šumarskom fakultetu od njegovog osnivanja postojale su napredne studentske grupe, a od 1933. g. i Skojevaska organizacija.

U svim brojnim naprednim akcijama, koje su se tada vodile na Sveučilištu, kao što su: prvomajske proslave, protesni mitinzi protiv predstojeće ratne opasnosti, manifestacije za mir, izdavanje legalne napredne i ilegalne marksističke štampe (»Studentski list«, »Studentski komunistički bilten« i dr.), izdavanje i raspačavanje letaka protiv rata, fašizma i diktature, organiziranje i održavanje naprednih predavanja i diskusija, akcije protiv plaćanja školarine, pomaganje radničkih demonstracija i štrajkova, sakupljanje pomoći za drugove po zatvorima, sakupljanje i upućivanje pomoći španskoj republikanskoj armiji

u ljudstvu i materijalu, razne akcije protiv diktatorskih režima i dr., u svim tim akcijama učestvovali su i napredni studenti našeg fakulteta: komunisti, skovjevci, simpatizeri.

*Bista Ing. Mihajla Klajna
na Poljoprivrednom fakultetu, Zagreb*

move, čitali i tumačili seljacima knjige i novine i organizirali priredbe — sve s naprednim sadržajem i tendencijama i tako širili u našim selima učenje marksizma lenjinizma i budili svijest i borbenost tadašnjeg bijedom pritisnutog radnog seljaka.

Bio je to značajan i koristan, ali u ondašnjim prilikama, izvanredno težak rad. Da bi se mladi ljudi posvetili takvom radu trebali su biti prožeti velikim idealima, spremni na samoprijegor i žrtve, jer svaku takvu aktivnost budno su pratili sreski načelnici, policija, žandarmerija i njihovi doušnici, pa su uvijek prijetili: zatvor, internacija, globa, a često je i život bio u opasnosti. Za potrebne materijale moralo se mnogo puta dati i posljednji vlastiti dinar.

Po okupaciji naše zemlje mnogi agronomi i šumari studenti našeg fakulteta, slijedeći učenje Partije i SKOJ-a, zaključiše poput Ing. Đurđice Moderičin: «Sada nije vrijeme za stručni ni za naučni rad. Dokle god se potocima lije krv i bori za osnovna prava — prava na život naroda, kako se može sjediti za knjigom ili spisom te mirno raditi» — zaključiše i svrstaše se u redove boraca za slobodu svog naroda. Vidimo ih na teškom i opasnom ilegalnom radu u gradovima, u operativnim partizanskim jedinicama, organima narodnih vlasti,

Još značajniji je rad naprednih agronoma, šumara i studenata našeg fakulteta izvan Zagreba, u mnogim našim selima. Djelujući, po direktivama Partije i SKOJ-a, kroz razne legalne i ilegalne organizacije: prosvjetne, kulturne, političke i sportske, razvijali su vrlo svestran, plodan i značajan rad, koji je u mnogim našim selima dao dragocjene rezultate. Davali su inicijativu i učestvovali u osnivanju čitaonica i nabavljajući napredne i partijske literature, učestvovali u organiziranju radničkih štrajkova (prvi veliki štrajk poljoprivrednih radnika kod nas organizirao je u Baranji Ing. Mihajlo Klajna, tadašnji sekretar K. K. Osijek), učestvovali na političkim zborovima i mitinzima, održavali sastanke i predavanja, prikazivali poučne fil-

političkim organizacijama, na organiziranju poljoprivredne i šumarske službe na oslobođenim područjima.

Mnogi između njih ostaviše svoje živote po logorima, na stratištima i vješalima ili izgiboše na bojnim poljanama diljem svoje zemlje, koju su toliko voljeli.

Išli su u smrt neustrašivo i ponosno, kako nam to svjedoči i ovo pismo Ing. Mihajla KLAJNA, što ga je napisao svojim roditeljima, nakon osude na smrt:

Osijek, 21. X. 1941.

Draga bako, mama i tata,

Sigurno ste čuli što se sa mnom dogodilo. Rekli su mi na polici da je tata bio pozivan na telefon. Ja Vam se nisam htio javljati iz zatvora, jer sam mislio da je tako bolje. Ne možete mi ništa pomoći, a samo bi se odviše rastužili pa bi i Vama i meni samo još teže bilo. Trebao bih da Vas tješim ali u takovom sam raspoloženju da ne mogu. Mislim da sam bio dobar sin, barem to mislim, a i Vi presudite. Moje stvari i ono malo novaca što mi je preostalo, nadam se da će Vam poslati. Vi nemojte da očajavate i ako sam Vam jedini sin. Svi koji me poznaju, znaju da sam pošteno živio i radio.

Zao mi je što umirem, ali ako mora biti ni malo me nije strah. Zato Vas molim da i Vi izdržite ponosno i pošteno sve životne teškoće. Sigurno ćete nekako preživjeti i živite meni za volju. To mi je zadnja želja da ne klonete duhom zbog moga strijeljanja i da živite dalje skromno i patnički, ali i dostojanstveno.

Nas je danas osuđeno 7 na strijeljanje i presuda će biti skoro izvršena. Nitko se ne boji i mnogi čak pjevaju. Zato i Vi budite duhom jaki, to Vas ponovno molim, naročito mamu.

Pozdravite svu rodbinu i poznate a Vas zadnji put mnogo pozdravlja i mnogo voli Vaš Mišo.

Slijedeći svijetle tradicije Komunističke partije Jugoslavije, odnosno Saveza komunista Jugoslavije, sjećajući se primjera herojske borbenosti, požrtvornosti i nesebičnosti čitave plejade naših drugova i drugarica i postignutih uspjeha, kroz protekla 4 decenija, mi i naše nove generacije moći ćemo uspješno da izvršimo naše zadatke.